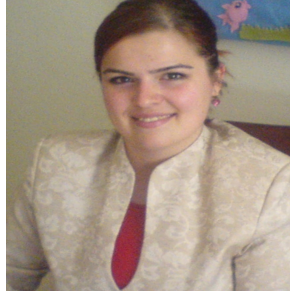

TIPOGRAFI KARTLARI KULLANARAK OKUL ÖNCESİ DÖNEMDEKİ ÇOCUKLARDA ALFABEDEKİ HARFLERİN ŞEKİLLERİYLE İLGİLİ FARKINDALIĞIN ARTIRILMASI

Öğr. Gör. Raziye PEKŞEN AKÇA*

Öğr. Gör. Hanife AKGÜL**

ÖZ

Bu çalışmayla okul öncesi eğitim alan çocuklarda öğrenmeyi eğlenceli kılmak, öğrenmenin kalıcılığını arttırmak, görsel ve fonetik tasarımlarla harfleri çocuklara tanıtarak bu harflerin seslerinin çocuklar tarafından düzgün çıkarılmasını kolaylaştırıp çocukluk döneminde artikülasyon (ekleme) bozukluğunun önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışmalara konu olan nesnel grupların, çocuğun bildiği, gördüğü ve bakmaktan zevk aldığı şeyler olmasına özen gösterilmiştir. Bu doğrultuda Erciyes Üniversitesi Develi Hüseyin Şahin Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişim Programı ön lisans öğrencilerinden çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden (28=K) öğrencilerle 14 haftalık bir çalışma yürütülmüş; çalışma sonunda çocukların dikkatini çekecek görsel hafıza kartları oluşturulmuştur. Program öğrencilerinin mesleki uygulama yaptıkları Şehit Jandarma Er Yaşar Pusatlı ve Viladet anaokullarındaki 5-6 yaş grubundaki 45 (23=K, 22=E) çocuğa öğrencilerimiz tarafından hazırlanan ses farkındalığını geliştirmeye yönelik kartlar sunulmuştur. Uygulama sonunda ses farkındalığını geliştirmeye yönelik kart çalışmaları çok olumlu sonuçlar vermiş ve çocukların yaratıcı kartlara son derece ilgi gösterdikleri, pekiştireç verilerek sunulan harflerin akıllarda daha kalıcı olduğu rapor edilmiştir.

Anahtar Sözcük: Alfabe Öğretimi, Yaratıcı Harfler, Ses Farkındalığı, Tipografi

* Erciyes Üniversitesi Develi Hüseyin Şahin MYO Çocuk Gelişim Programı, rpeksen@erciyes.edu.tr

** Erciyes Üniversitesi İzzet Bayraktar MYO Çocuk Gelişim Programı, hakgul@erciyes.edu.tr

INCREASING THE AWARENESS OF THE PRE-SCHOOL CHILDREN ABOUT THE JIGRES OF THE ALPHABETSE LETTERS USIY WITH THE TYPOGRAPHY CARDS

ABSTRACT

With this study, It is aimed to prevent childhood articulation failure by making the learning funny for the children who take pre-school education, by increasing permanence of learning and by helping children to pronounce the voices of the letters regularly, introducing these letters with visual and phonetic designs. In line with this aim, it is cared that practical groups which are subject to the studies, are the things that are known, seen and enjoyed to look at by the child. In line with this, a 14-weeks study has been conducted by the students who are volunteer (28=Female) to join this study and who study at Erciyes University Develi Hüseyin Şahin Vocational School of Higher Education Child Development Programme Associate Degree and as a result of study, visual memory cards are generated. The cards which are developed by our students in order to improve voice awareness, are presented to 45 children(23=Female, 22=Male) who are in 5-6 age group in Martyr Ranker Yaşar Pusatlı and Viladet Playschools. At the end the application, card studies conducted to improve voice awareness gave very positive results and it is reported that children gave high level of interest to these creative cards and the letters that are presented by giving reinforcer are more permanent in the minds.

Keywords: Alphabet Teaching, Creative Letters, Audia Awareness, Typography

1.GİRİŞ

Dil, insanların iletişimde bulunmak amacı ile geliştirdikleri bir anlaşma aracıdır. İnsanoğlu dünyaya geldiği andan itibaren, dış dünya ile ilişki kurmak çevresinde gerçekleşen olaylardan haberdar olmak ve toplum içerisinde konumunu belirlemek amacıyla dili kullanır (Aktan- Kerem, 2007). Dil gelişimi ise, kelimelerin, sayıların, sembollerin kazanılması, saklanması ve dilin kurallarına uygun olarak kullanılmasıdır. Dilin kendine özgü kuralları ve bu kurallar çerçevesinde gelişen bir sistemi vardır (Senemoğlu, 1989).

OKUMA-YAZMA GELİŞİMİ

Okuma, beş duyu organın çeşitli hareketlerinden ve zihnin, anlamı kavrama çabasından meydana gelen karmaşık bir faaliyettir. İletişimin temel öğelerinde biri olan yazı ise; ilkel toplumlarda kullanılan sembol ve işaretlerin zamanla geçirdiği değişimler sonucu oluşmuştur.

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 37 Temmuz – Ağustos 2013

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN
<http://www.akademikbakis.org>

Bu biçimler taşıdıkları anlamlar sayesinde bir fikri, duyguyu ve yaşamı anlatarak kimi zaman bir sözcük milyonlarca resme kimi zamanda bir resim milyonlarca sözcüğe karşı kullanılabilir. Özellikle okul öncesi dönemde pek çok çalışmada resim ve yazılardan yararlanılmakta ve çocuklarda yaratıcılık geliştirilmeye çalışılmaktadır.

Genellikle, öğrendiklerimizin % 1'ini tatma, % 1,5'ini dokunma, % 3,5'ini koklama, % 11'ini işitme, % 83'ünü görme duyusu yoluyla elde etmekteyiz. Bu sonuçlara göre, göze ve kulağa hitap eden okumanın öğrenmede % 94 gibi önemli bir paya sahip olduğu ortaya çıkmaktadır (Yalçın, 2002). Bu nedenle okulöncesi eğitimde çocukları okuma yazma çalışmaları için görsel ve işitsel materyallerden yararlanmak son derece önemlidir.

Okuma yazma becerisi bireyin yaşam boyu öğrenmesini destekleyen temel gereksinimlerinden biridir. Okuma alışkanlığı kazanma okuduğunu anlama, dili doğru ve akıcı şekilde kullanma, dinleme, kendini sözel olarak ifade edebilme becerilerinin gelişimi açısından okulöncesi dönem kritik öneme sahiptir (Cevher-Kalburan, 2010). Bu dönemdeki eğitim, çocuğun gelecekteki yaşamını önemli ölçüde etkiler. Sağlıklı, mutlu ve yaratıcı insanlar yetiştirebilmek için bu dönemi tanımak ve iyi şekilde değerlendirmek gerekir (Aral vd., 2003).

Okuma gelişimi, harf, ses birim ve sözcük gibi dil ile ilgili unsurların kazanılmasını ve bunlar arasında neden-sonuç ilişkisi kurulmasını gerektirir ve çocuğun ilkokula başlamasından çok daha önce başlar. İleriki yıllarda başarılı birer okuyucu olan çocuklar; okulöncesi dönemde yaşlarına uygun duygusal, algısal, bilişsel ve sosyal beceriler sergilerler (Aktan-Kerem, 2007). Bu becerilerin öğretim sürecinde her ne kadar harfin üzerinde okuma hızı ve okuduğunu anlama gücünü düşünmemek ve görme-tanıma alanını geniş tutmak amacıyla, çocuğun gözünü harfin üzerinde odaklandırmaktan kaçınmış olsak bile, öğrenci, harfleri yazılar arasında sezerek algılayıp ses anlam ilişkisine dönüştürme becerisi kazanmadıkça okuma-yazma becerisini geliştiremez. Bu durum, öğretimin belli bir aşamasından sonra hecelerin çözümlenerek çocuğun harfle ve harfin işleyişi ile tanışmasının gereğini gündeme getirir (Çelenk, 2007).

Okumanın asıl amacı anlamı kavramak olduğuna göre, kelime şekillerinin, anlamlarıyla aynı zamanda kavranması gerekir. Anlam, hem kelimelerin özel şekillerini tanıma, hem de söz gelişinden yararlanılması bakımından okumanın en önemli unsurunu teşkil eder. Çocuğun okuma-yazma becerisi için yeterli hazır bulunuşluğa ulaşmasında ve bu becerinin istenilen

nitelikte kazandırılmasında bedensel, bilişsel, duyuşsal ve sosyal yönden gerekli tüm bilgi, beceri ve deneyimlere sahip olmasının yanı sıra, fonolojik farkındalık becerisinin de oldukça önemli olduğunu ortaya koyan çalışmalar vardır (Anthony ve Francis, 2005).

20.yüzyılın temel gereksinimlerinden biri olan okuma-yazma, kişinin yakın çevresi ile ilişki kurmasında; çevresinde gerçekleşen olaylardan haberdar olmasında; geçmiş kuşakların düşünce ve tecrübelerinden faydalanarak gelecek kuşaklara rehber olmasında; bilim, felsefe ve sanat alanlarında bilgi ve deneyim sahibi olarak kültürünü yaşatmasında çok önemli bir yere sahiptir. Başkalarını anlayabilmenin, kendini doğru ve güzel ifade edebilmenin, dış dünyayı araştırabilmenin, yolu okuma-yazma sürecini başarı ile gerçekleştirmekten geçmektedir (Aktan-Kerem, 2007). Bu nedenle okulöncesi eğitim sürecinde çocuklara okuma-yazma etkinliklerinin temelini atmak ilköğretim sürecinde çocuk açısından büyük kolaylık sağlamaktadır.

Fonolojik farkındalık okuma yazma ile güçlü bir ilişkisi olan, gelişen ve sözcüğü oluşturan sesleri tanıma, ayırma, manipüle etme ortak seslerden oluşan sözcükleri fark etme görevleri ile ilgili bir beceridir (Anthony ve Francis, 2005). Bu beceri çocukların, sözcüklerin hecelerden ve seslerden meydana geldiğini anlamaları yazılı dilin şifresini çözmelerine ve alfabe prensibini kazanmalarına yardımcı olur. Fonolojik farkındalığı artırmak amacı ile Türkçedeki harfler tipografi sanatı kullanılarak farklı şekillerde tasarlanmıştır. Bu tasarımlar ile harflerin dikkat çekiciliği, hafızda kalıcılığı artırılmış. Harflerin öğrenimine hazırlık çalışmaları eğlenceli hale getirilmeye çalışılmıştır. Tipografi: Yazıyı bir forma sokma sanatı ve tekniğidir. Harflerin forma sokulması veya tasarımı olarak da tanımlanabilir. Kısaca tipografi elle yazı çizme sanatıdır. Yazı bilimidir. Harflerle oynamak denilebilir. Çok eski zamanlara dayanır. İnsanlığın en eski sanatlarından biridir. Bir harfi büyütme veya ona bir renk (tek renk) vermek hem farklı, hem ince, hem de dikkat çekici gözükmesini sağlar. Hepimizin yaşamında harflerin bir yeri vardır(Yıldız, 2013).

Okulöncesi dönemde çocuklarda ifade edici dili gelişmesine rağmen dilin etkin kullanılması ve çocukluk döneminde oluşan artikülasyon (ekleme) bozukluklarının önlenmesi, çocukların sesleri düzgün şekilde çıkarmalarını sağlayacak materyallerin önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Ancak okulöncesi eğitimde çocuklara ses farkındalığı geliştirme çalışmalarına yönelik materyal olanakları oldukça sınırlı, ulaşılabilirliği zor ve ekonomik olarak da yüksek fiyatlara sahiptir. Türkçede ses farkındalığını kazandırmaya

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 37

Temmuz – Ağustos 2013

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası

Kırız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN

<http://www.akademikbakis.org>

yönelik kartlar daha çok yabancı dil öğretimi için geliştirilmiş, ayrıca bu kartlardaki seslerle nesnelere anatomik yapıları arasında ilişki kurulmamıştır. İngilizce kelimelerin ilk sesleri Türk alfabesindeki harflerle uyuşmamakta; hatta bazı sesler dilimizde karşılık bulamamaktadır. Ses farkındalığına yönelik geliştirdiğimiz bu materyaller direk Türkçe seslere uygun olarak hazırlanmış; ayrıca Türkçe de var olan seslerle nesnelere anatomik yapıları ilişkilendirilmiştir. Çalışmamızla benzer nitelikli ilk çalışma Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi GSF Grafik Bölümünde yapılmış ve yine aynı üniversitenin çocuklar evinde test edilerek sonuçlar değerlendirilmiştir. Çocuklar evinin öğretmenleri tarafından yapılan denemeler, çok olumlu sonuçlar vermiş ve çocukların son derece ilgi gösterdikleri rapor edilmiştir. Çalışmanın devamı niteliğindeki ikinci çalışma ise Uludağ Üniversitesi Teknik Bilimler MYO grafik bölümü tarafından gerçekleştirilmiş diğer çalışmayla benzer niteliklerde olumlu (Erdal, 2009) sonuçlar vermiştir.

Bu doğrultuda çalışmamız ile, okul öncesi eğitim alan çocuklarda öğrenmeyi eğlenceli kılmak, öğrenmenin kalıcılığını arttırmak, görsel ve fonetik tasarımlarla harfleri çocuklara tanıtarak bu harflerin seslerinin çocuklar tarafından düzgün çıkarılmasını kolaylaştırıp çocukluk döneminde artikülasyon (ekleme) bozukluğunun önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

2. AMAÇ

Çalışmamız ile okul öncesi eğitim alan çocuklarda öğrenmeyi eğlenceli kılmak, öğrenmenin kalıcılığını arttırmak, görsel, fonetik ve tipografik harf tasarımlarıyla harfleri çocuklara tanıtarak bu harflerin seslerinin çocuklar tarafından düzgün çıkarılmasını kolaylaştırıp çocukluk döneminde artikülasyon (ekleme) bozukluğunun önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Nitekim okul öncesi eğitimde amaç; eğlenceyi kullanarak çocukların yaparak ve yaşayarak öğrenmesine olanak sunmak ve öğrenmeyi kolaylaştırmaktır. Okulöncesi eğitim kurumlarında, öğrenciyi araştırmaya yönelten, seçme özgürlüğü tanıyan, onun aktif olmasını sağlayan, uyarıcının bol olduğu esnek ortamlar, çocuklarımızın yaratıcılıklarını olumlu yönde etkilemektedir. (Abacı, 2006). Bu durumda, bizim çalışmamızın uygulamasını okul öncesi eğitim veren kurumlarda yapmaya yönlendirmektedir.

Bu amaç doğrultusunda şu sorulara cevap aranmıştır;

1. Okulöncesi eğitim alan çocuklara tipografi kartlarıyla uygulama yapılmadan önce çocuklardaki alfabedeki harflerin şekillerine yönelik farkındalık durumu nedir?

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 37

Temmuz – Ağustos 2013

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası

Kırız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN

<http://www.akademikbakis.org>

2. Okulöncesi eğitim alan çocuklara tipografi kartlarıyla uygulama yapıldıktan sonra çocuklarda alfabedeki harflerin şekillerine yönelik farkındalığın gelişme durumu nedir?

Araştırmanın Sınırlılıkları

1. 2011-2012 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi,
2. Erciyes Üniversitesi Develi Hüseyin Şahin Meslek Yüksek Okulu Çocuk Gelişim Programı 2.Sınıf 28 öğrenciyle sınırlıdır.

3. ÇALIŞMA GRUBU

Erciyes Üniversitesi Develi Hüseyin Şahin Meslek Yüksek Okulu Çocuk Gelişim Programı grafik animasyon ve sanatsal etkinlikleri izleme dersini alan öğrencilerden, canlı veya cansız bir nesne grubu seçmeleri istenmiştir. Tipografi çalışması sonucu seçilen nesnelere isimlerinin ilk harflerinin, nesne ile ilişkilendirilerek, okul öncesi çocuklarına yönelik görsel ve fonetik harf kartları tasarlanmıştır. Bu çalışmalarda tasarımı yapan öğrencilerden, tasarıma, hangi grup nesne ile başlanmışsa, o grupla tüm alfabenin tamamlanması ve harfin okunurluğunun bozulmamasına özen göstermesi de istenmiştir (Erdal, 2009). Çalışmanın hedef kitlesinin, okumayı bilmeyen ve ya henüz öğrenen okul öncesi çocukları olması, tasarımların görsel, fonetik ve tipografi çalışmasının yoğun olmasını zorunlu kılmaktadır. Buradaki amaç bir harf dizgesi oluşturmak değil, harf dizgelerinde veya metinlerin ilk harflerinde kullanmaktır. Öğrencilerimizle uygulamaya koyduğumuz ses farkındalığı yaratmaya yönelik harf kart çalışmaları bu aşamada, büyük (majüskül) harfler olarak sınırlandırılmıştır. Aynı zamanda öğrencilerden harflerin dikkat çekici renklerde ve şekillerde tasarlanması ve okunurluğunun bozulmaması istenmiştir. Bunun dışında öğrencilerden çocuklara kazanım sağlayacak bir nesnel grup seçilmesi ve bu nesnel grubun alfabemizde tüm harflere uyarlanması istenmiştir. Seçilen bu nesnel grubun da sadece Türkçe isimlerinden yararlanılması gerektiği öğrencilere her uygulama öncesinde hatırlatılmıştır.

4. UYGULAMA

Harf kartları 7 haftada hazırlanmış. Hazırlanan kartların çocuk gelişim program öğrencilerin mesleki uygulama yaptığı anaokullarında uygulanması 7 hafta sürmüş, toplamda 14 haftada çalışma tamamlanmıştır. Bu çalışmaya katılmak isteyen öğrenciler gönüllülük

esasına göre belirlenmiştir. Çalışmaya katılmayı kabul eden toplamda 28 öğrenci çalışmanın örneklemini oluşturmuş öğrenciler yaptıkları ses farkındalığını geliştirmeye yönelik harf kartlarını Jandarma Er Yaşar Pusatlı Anaokulu, Viladet Anaokulu, beş-altı yaş sınıfında 45 (23=K,22=E) çocuğa uygulamıştır.

Öğrencilerimizden Yasemin Udül'un bitkileri konu olarak hazırladığı çalışma (Şekil 1), hedef kitle olan 5-6 yaş çocuklarına harflerle birlikte bitkileri tanıtmayı amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda alfabemizin son harfi olan “Z” zeytini temsil ederek tasarlanmış ve çocukların günlük hayatta sıklıkla tükettiği bu bitkinin çocuğun zihninde şekillendirilmesi amaçlanmıştır. Böylece zeytin sözcüğünün ilk harfinin anatomisinin, öğrencinin zihnine daha kolay yerleşmesi sağlanmıştır. Yine aynı öğrenci harflerle birlikte bitkiler ve çiçekleri tanıtmayı amaçlamış, laleyi “L” harfi formatında tasarlayarak çiçeğin fizyolojik yapısını “L” harfinin anatomik yapısıyla bütünleştirmiştir (Şekil-6). Domatesi “D” (Şekil-2) ile ilişkilendirirken hedef kitle kahvaltıda domates tüketiminden kaçınan ve yemeklerin içerisinde domatesi ayıklayan çocuklar olarak belirlemiştir. Domatesin görsel güzelliği ön plana çıkartılmaya çalışılmıştır. Harflerin çocukların zihninde pekişmesi için sınıfta uygulamanın tamamlanmasıyla birlikte çocuklara bir zeytin-domates tabağı ve lale sepeti hazırlanmış ve çocuklara zeytin-domates tattırılmış, laleler dağıtılmıştır.

Esra Kurtoğlu, vahşi hayvanları konu olarak hazırladığı tipografik kartlarla yaptığı çalışmada çocuklara, harfleri öğretirken aynı zamanda vahşi hayatı tanıtmayı amaçlanmıştır. Bu doğrultuda “O” harfi orangutanı temsil ederek tasarlanmış ve öğrenme eğlenceli kılınmaya çalışılmıştır. Ses farkındalığını geliştirmeye yönelik harf çalışma kartları gösterilmeden önce vahşi hayvanlarla ilgili bir belgesel izletilmiş böylece harflerin kalıcılığını sağlamak amaçlanmıştır. Arkasından orangutana ait kart çocuklara gösterilmiştir (Şekil-8). Esra Kurtoğlu'nun kümes hayvanlarını konu olarak hazırladığı kartlardan “C” harfi civciv'in gövde kısmına yerleştirilerek civciv kümes hayvanıyla “C” harfinin çağrışım yapması planlanmıştır. Kartların gösterimi tamamlandıktan sonra fen-doğa etkinliği kapsamında sınıfa bir civciv getirilmiştir. Hayvanlardan korkan çocuklara hayvanları sevdirmeyi hedef alan bu çalışmada görüntünün yanında yaparak-yaşayarak öğrenme hedeflenmiştir (Şekil-7).

Ayşenur Güneş, meyveler serisinde meyvenin sağlığa faydası ve büyüme-gelişmeye etkisini çocuklara kazandırmak için uygulamaya başlamadan önce taze sıkılmış portakal sularını sınıf içinde tüm çocuklara tattırmıştır. Hazırlanmış olduğu meyveler serisinde harfleri

çocuklara meyvenin iştah açıcı görüntüsüyle yansıtmaya çalışmıştır. Hedef kitle meyve sevmeyen ve meyveleri tam olarak bilmeyen çocuklardır. Bu doğrultuda portakal meyvesi “P” harfine uyarlanarak hazırlanmıştır (Şekil-3). Uygulama sonunda; hazırlanan tüm kartlar içinde portakal meyvesinin daha kolay tanındığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum bir çalışmada pekiştirecin önemini ve yaşamda kolayca ulaşılabilirliğin önemini bir kez daha ortaya koymuştur. Aynı öğrenci sebzeler serisinde “Soğan” ve vahşi hayvanlar serisinden “Sincap” sözcüğünün anatomik yapısıyla “S” harfinin fizyolojik yapısını ilişkilendirilmiştir (Şekil- 9, Şekil-10).

Diğer çalışmalarda olduğu gibi öğrencimiz Aliye AŞIK meyveler serisini çocuklara sunmadan önce bir kayısı ve çilek tabağıyla sınıfa girerek çocukların her birine bir adet kayısı ve çilek vermiştir. Ardından “K” harfiyle ilişkilendirdiği kayısı meyvesinin (Şekil-4) ve “Ç” harfiyle ilişkilendirdiği Çilek meyvesinin (Şekil-5) kart çalışmalarını çocuklara göstermiştir. Uygulama sonucunda tüm harflerin meyve kartları gösterilmesine rağmen çocuklar ön süreçte pekiştireç sunulan kayısı ve çilek meyvesini daha kolay akıllarında tutarak kayısıyla “K” ve çilekle “Ç” harfini kolayca ilişkilendirmiştir. Bu sonuç çalışmaya konu olan tüm harfler için geçerlidir.

Ancak burada bazı öğrencilerin nesne isimlerini heceledikleri de görülmüştür. Öğrenciye zeytinin hangi harf ile başladığı sorulduğunda “z” harfi yerine “ze”, portakal için “po” hecelerini kullandığı gözlemlenmiştir. Ancak heceleme yöntemine başvuran çocukların hepsinin beş yaş grubunda olduğu dikkat çekmektedir. Çocukların kafasının karışmaması için herhangi bir müdahalede bulunulmamış, uygulamaya çalışmalarımıza konu olan ve sadece ilk harfleri görselleştirilmiş nesnelere devam edilmiştir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Çocukların ileriki yıllarda gösterecekleri okuma başarılarının, okul öncesi dönemde kazandıkları bilgi, beceri ve tecrübelerden etkilendiği düşünülecek olursa, okul öncesi dönemde geliştirilen fonolojik duyarlılığın, okuma becerisinin kazanılmasındaki etkisi göz ardı edilemez (Aktan-Kerem 2007). Bu yüzden okul öncesi dönemde okuma-yazma ve ses çalışmalarının akademik başarıya katkısı olması bakımından önemi büyüktür. Eğitimciler bu dönemde çocukların zihin algısını geliştirecek pek çok yeni ve geliştirici özelliği bulunan çalışmaları çocuklar ve aileyle yürütmeye özen göstermelidir.

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 37 Temmuz – Ağustos 2013

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN
<http://www.akademikbakis.org>

Çalışmamızdan yola çıkılarak okulöncesi eğitimde istenilen bir davranışın sürekliliğinin sağlanması için pekiştirecin önemi bir kez daha gözler önündedir. Çocuklar için yaparak-yaşayarak öğrenme oldukça önemlidir. Çünkü 5-6 yaş grubunda bir çocuk için soyut işlem süreci gelişmemiştir. Bu nedenle harfleri somutlaştırmak akılda kalıcılığı arttıracaktır.

Çocuklar bildiği harfleri telaffuz edebildikleri gibi bilemediği harfleri de kafasında şekillendirebilmekte; böylece yaratıcılık süreçlerini geliştirmektedirler.

Çocuklara okumayı sevmeyi ve harflerin eğlenceli dünyasında gezinmeyi hedeflerken bir taraftan da benzer bir çalışmayı kendileri tarafından yapılması istenilerek küçük kas gelişimleri için destekleyici etkinlikler oluşturulmuştur.

Alışıl gelmiş Türkçe dil etkinliklerinden ziyade farklı bir çalışma olduğu için çocuklar oldukça eğlenmiş, eğlenirken de bir taraftan öğrenmişlerdir.

Çalışmada büyük harflerle (majüskül) çalışılmıştır, diğer etkinliklerde küçük harf (miniskül) ve rakamlar kullanılarak çalışma daha geniş bir şekil alabilir.

Çalışmamız ilköğretim birinci kademeye yeni başlamış birinci sınıf öğrencilerine de uyarlanabilir.

Çalışmanın öğrenme yelpazesini geliştirmek için kitle iletişimin gücünden yararlanılarak çizgi film kahramanlarını konu alan benzer bir çalışma yürütülebilir.

6. KAYNAKÇA

- ABACI, O.(2006). Okulöncesi dönemde çocukların görsel sanat eğitimi (3.Baskı).İstanbul: Morpa Yayıncılık
- AKTAN-KEREM, E.(2007) Okul öncesi eğitimde güncel konular: Okulöncesi dönemde fonolojik duyarlılık ve gelişimi 382s.
- ANTHONY, J. L. VE FRANCİS, D. J. 2005. Development of phonological awareness. *Current Directions in Psychological Science*, 14 (5), 255-259.
- ARAL, N., KANDIR, A . ve CAN-YAŞAR, M. (2003) .Okulöncesi Eğitim I (2.Baskı). İstanbul: Ya-pa Yayıncılık
- ÇELENK, S. (2007). İlkokuma yazma programı ve öğretimi. Ankara: Maya Akademi
- ERDAL, G.(2009) .Çocuk Eğitiminde Tipografi Akademik bakış dergisi Uluslararası Sosyal Bilimler E-dergisi Sayı 18 Ekim-Kasım
- GENÇ, Ş. (1987). Okulöncesi Eğitim Programları 5. Yapa Okulöncesi Eğitimi Yaygınlaştırılması Semineri Antalya Yapa Yayınları 13-28
- KALBURAN-CEVHER, F.N. (2010). Öykülerle Alfabe. Eğiten Kitap, 174s. Ankara
- SENEMOĞLU, N. (1989). Okulöncesi Eğitimde Dilin Önemi. *Milli Eğitim Vakfı Dergisi*. 4(14), 21–22.
- YALÇIN, A. (2002). Türkçe Öğretim Yöntemleri, Akçağ Yayınları, Ankara.
- YILDIZ, G. (4 Mart 2013). Tipografi nedir?, <http://www.vektorelcizim.net/tipografi-nedir>

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 37

Temmuz – Ağustos 2013

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN
<http://www.akademikbakis.org>

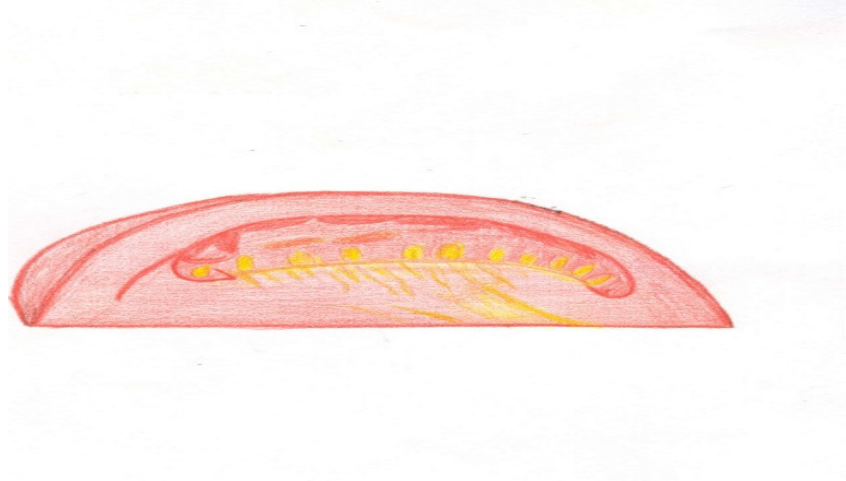

EKLER

Şekil 1:Yasemin UDÜL

Bitkiler Serisi (Zeytin) “ Z” harfi

Şekil 2: Yasemin UDÜL
Sebzeler Serisi(Domates) “D” Harfi

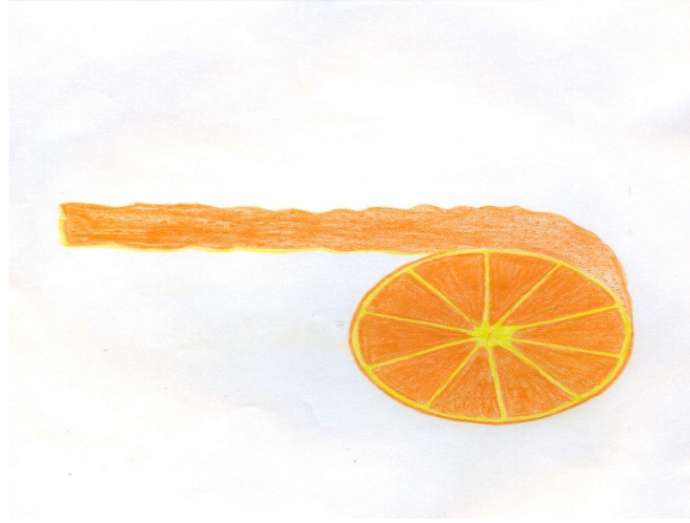
AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 37

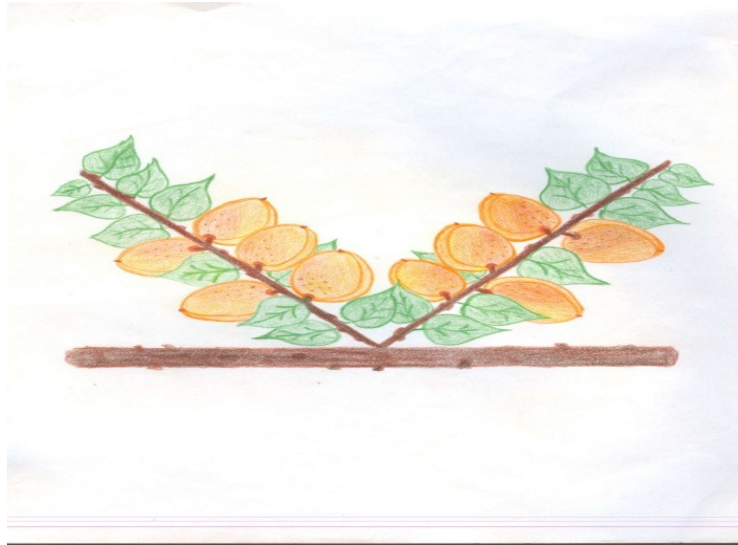
Temmuz – Ağustos 2013

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN
<http://www.akademikbakis.org>

Şekil 3: Ayşenur GÜNEŞ
Meyveler Serisi (Portakal)“P” Harfi

Şekil 4: Aliye AŞIK
Meyveler Serisi(Kayısı) “K” Harfi

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 37

Temmuz – Ağustos 2013

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN
<http://www.akademikbakis.org>

Şekil 5:Aliye AŞIK
Meyveler Serisi (Çilek) “Ç” Harfi

Şekil 6:Yasemin UDÜL
Çiçek Serisi (Lale) “L” Harfi

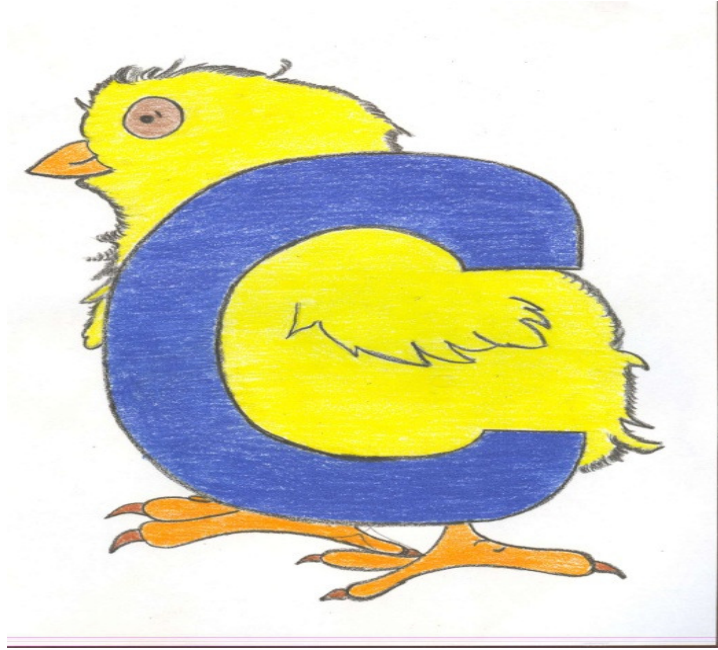
AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 37

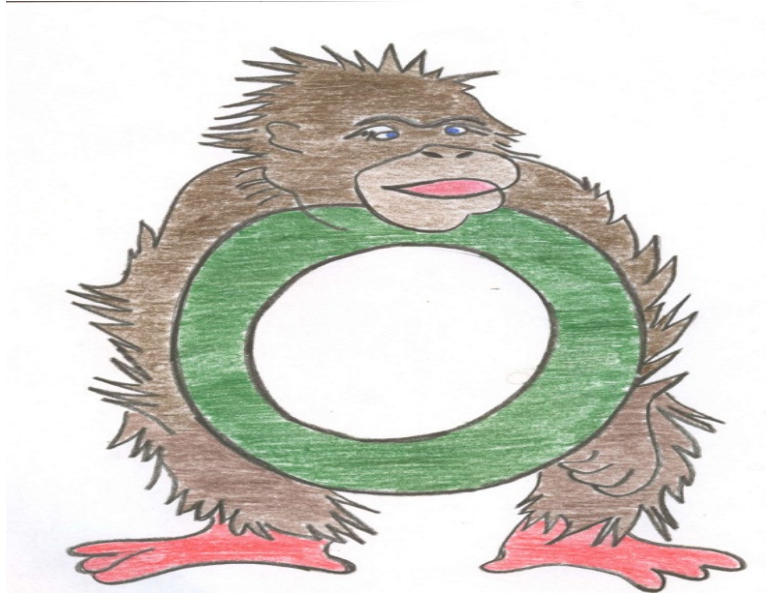
Temmuz – Ağustos 2013

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN
<http://www.akademikbakis.org>

Şekil 7: Esra KURTOĞLU
Kümes Hayvanları Serisi(Cıvciv) “C” Harfi

Şekil 8:Esra KURTOĞLU
Vahşi Hayvanlar Serisi(Orangutan)

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 37

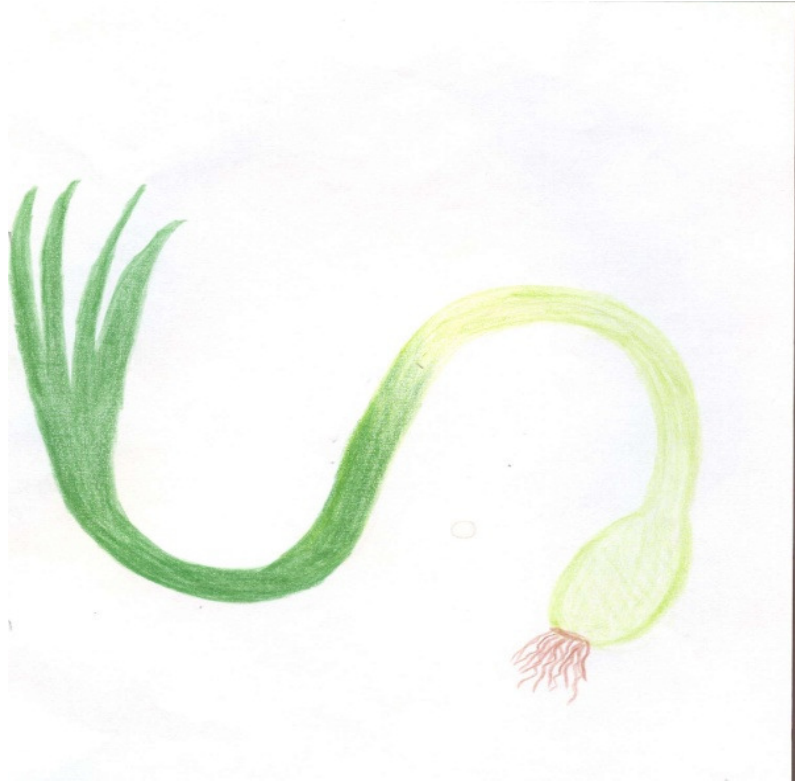
Temmuz – Ağustos 2013

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası

Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN

<http://www.akademikbakis.org>

Şekil 9: Ayşenur GÜNEŞ
Sebzeler Serisi (Soğan)“S” Harfi

Şekil10: Esra Kurtoğlu
Vahşi Hayvanlar Serisi(Sincap)” S” Harfi